

27.8.2018

TYÖOHJE – WFS-KOHTEIDEN HAKU

Dokumentin tiedot:

Tallentaja:	Kaupunkimittaus
Tallennettu:	27.8.2018

Dokumentin versiohistoria:

Pvm:	Kuvaus:	Tekijä:
02.2016	Sovelluskohtaiset ohjeet	Kaupunkimittaus
11.5.2016	Sovelluskohtaisten ohjeiden yhdistäminen ja eri formaattien haku	Kaupunkimittaus
12.5.2016	Parametrien käyttö lisätty	Kaupunkimittaus
27.08.2016	Ajantasaistus	Kaupunkimittaus

27.8.2018

Sisältö:

1	Johdanto	3
1.1	Helsingin kaupungin WFS-rajapintaosoitteet.....	3
2	Mapinfo	3
3	QGIS	4
4	FME	6
5	Gaia	8
6	Kyselytyypit ja parametrisointi	11
6.1	GetCapabilities-kysely	11
6.2	GetFeature-kysely.....	11
6.3	Versiointi.....	12
6.4	Parametrisointi.....	12
7	Muiden formaattien haku rajapinnasta	12

27.8.2018

1 Johdanto

WFS (Web Feature Service) on standardoitu ohjelmistoriippumaton tekniikka ja rajapinta, jolla paikkatietoaineistoja voidaan jakaa käyttäjille vektorimuodossa aina ajantasaisina ja laadukkaina. WFS-palveluun kytkeytymällä käyttäjä saa aineiston paikkatieto-ohjelmaansa suoraan aineistotuottajan järjestelmästä ja aineiston voi myös tallentaa omalle työasemalle. Ohjeeseen on koottu yleisimpiä paikkatieto-ohjelmia, joilla WFS-haku toimii. Lisäksi ohjeessa on kerrottu miten rajapinnasta saa ladattua muita formaatteja.

1.1 Helsingin kaupungin WFS-rajapintaosoitteet

- Avoimen datan WFS-rajapinnat <http://geoserver.hel.fi/geoserver/wfs> ja <https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs>
 - Avoimia kaupungin tietoaaineistoja vapaasti käytettäväksi.

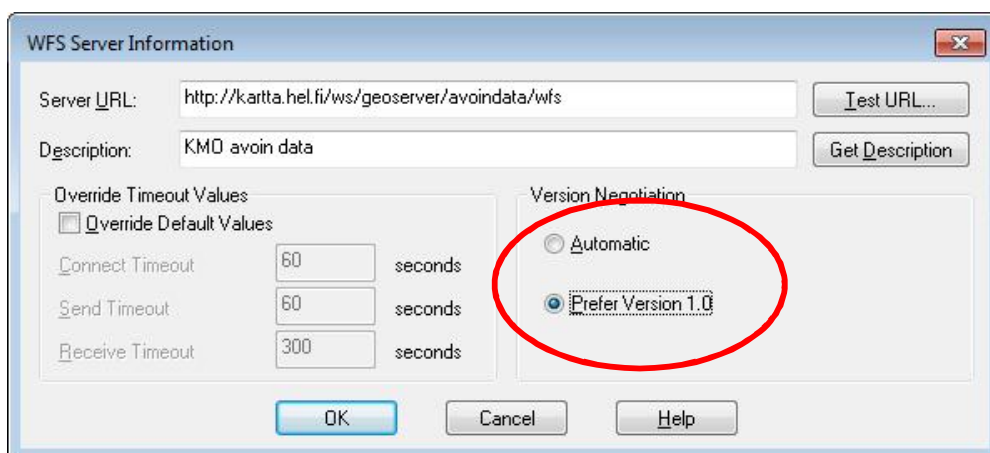
Huom! Jos haluat liittää johonkin palveluun rajapinnan, ole yhteydessä kaupunkimittaukseen (paikkatieto@hel.fi). Vain tunnistautuneille käyttäjille voidaan antaa palvelulupaus, kun kyse on palvelukäytöstä. Avoimen datan rajapintoja voi muuten käyttää vapaasti ilman tunnuksia.

2 Mapinfo

Ohjeessa on käytetty Mapinfo versiota 12.5.

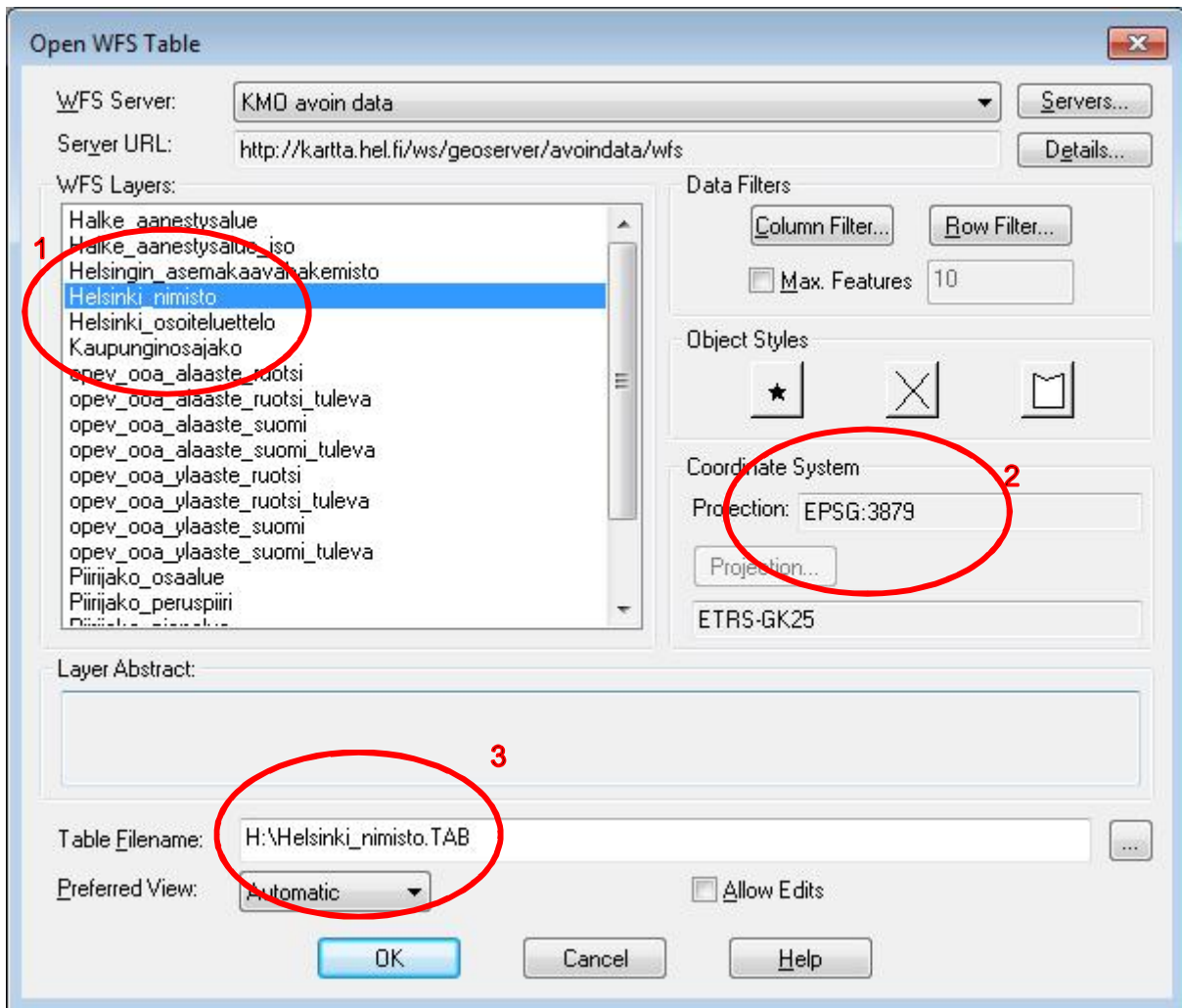
Rajapintayhteydet avataan alavetovalikosta ”**File > Open Web Services > Open WFS**”. Uusi WFS-osoite asennetaan toiminnolla ”**Servers > Add**”. Avautuu laatikko, johon syötetään alla olevat tiedot.

Huom! Mapinfo ei tue kunnolla WFS-versiota 1.1. Jos aineiston latauksessa ilmenee ongelmia, kannattaa vaihtaa valinta ”Automatic” à ”Prefer Versio 1.0”. Tämä saattaa ”rikkoa” joitakin kohteita, sillä WFS-versio 1.0 ei tue kaarellisia kohteita. Näitä on esim. kiinteistöissä.

Valitaan haluttu karttataso (1), koordinaatisto (2) ja tallennuspaikka (3) esimerkiksi seuraavan kuvan mukaan. Tallennuspaikan tiedostolle voi valita vapaasti (esimerkissä on H:\Helsinki_nimisto.tab). Kun seuraavan kerran haluaa käyttää aineistoa, voi käyttää kyseistä tiedostoa eikä sitä tarvitse hakea uudelleen. Paina OK ja aineisto latautuu.

27.8.2018

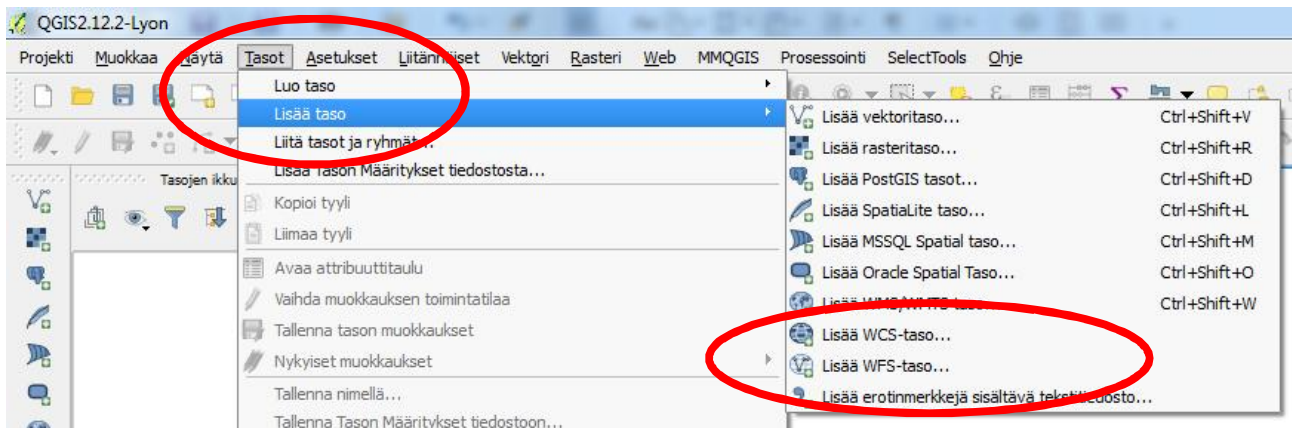
Käytännössä on huomattu, että Mapinfo ei ole paras väline monimutkaisten WFS-aineistojen lataamiseen, sillä se käsittelee WFS-kutsua raskaalla tavalla. Rajapintapalvelimessa on 60 sekuntin aikakatkaus, ja koska prosessointi kestää, saattaa käyttäjälle usein tulla aikakatkaus eteen.

3 QGIS

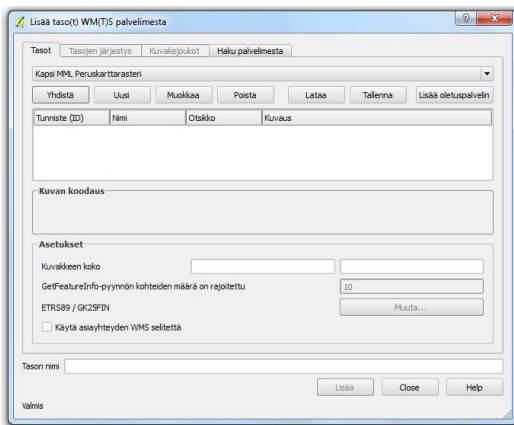
Rajapintayhteydet avataan alavetovalikosta **Tasot > Lisää taso > Lisää WFS taso**”.

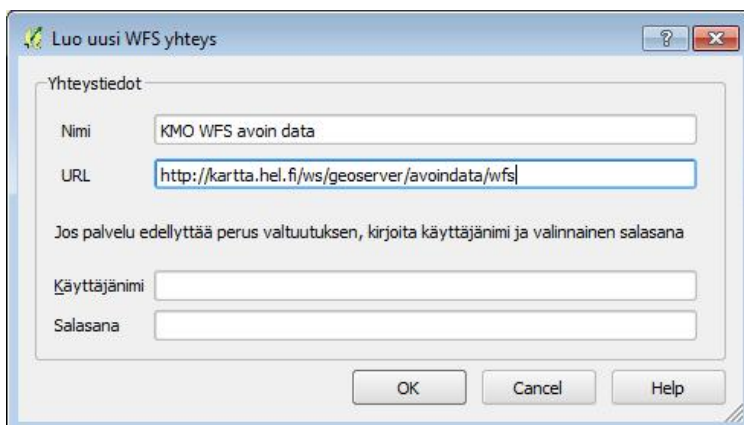
27.8.2018

Avautuu uusi valintaikkuna.

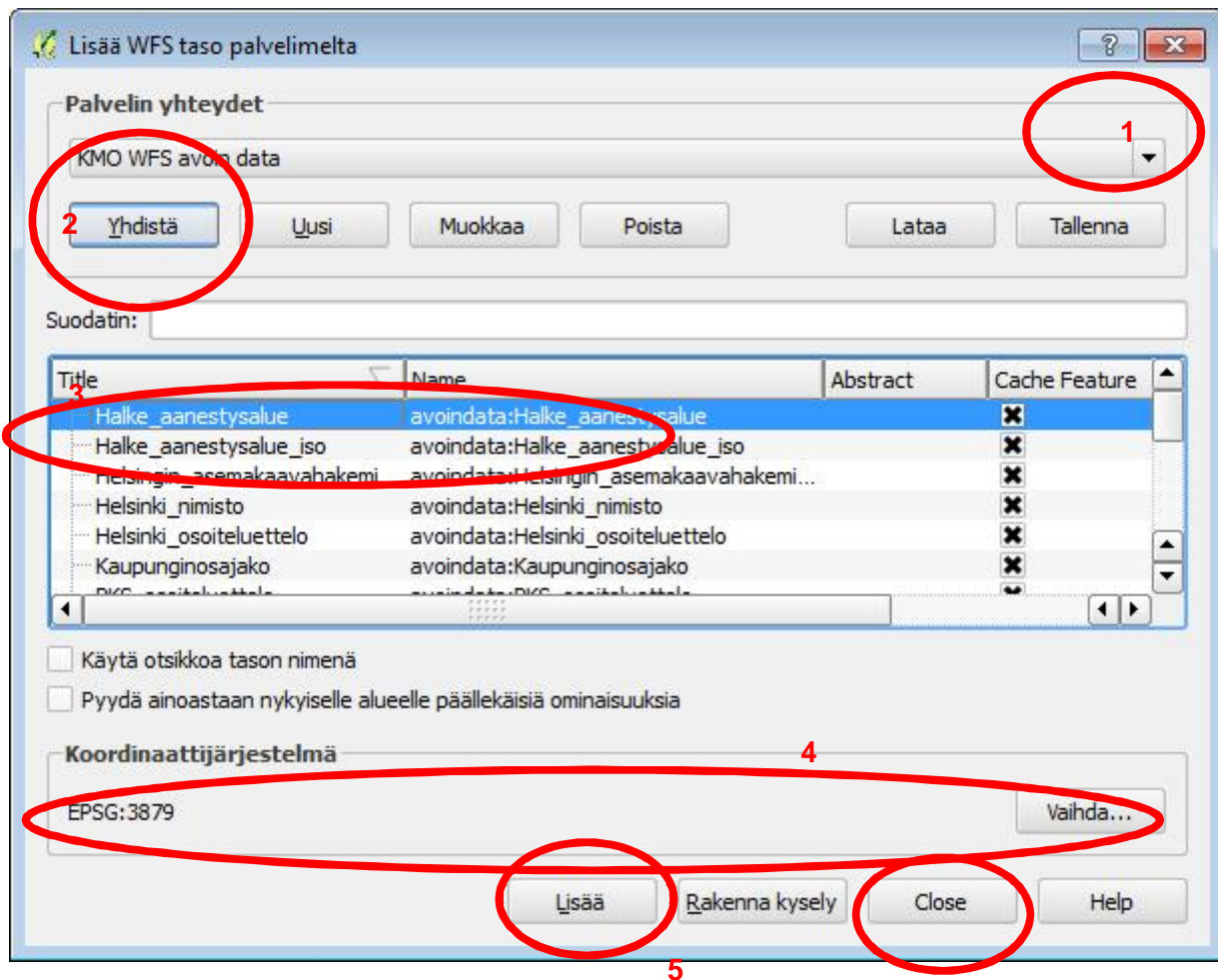

Uusi WFS-osoite asennetaan toiminnolla **"Uusi"**. Avautuu ikkuna, johon syötetään esimerkiksi avoimen datan WFS-palvelun osoite "<https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs>" WFS-yhteys hyväksytään toiminnolla **"OK"**.

27.8.2018

WFS-yhteys avataan 1) valitsemalla haluttu WFS-palvelin sekä 2) valitsemalla toiminto ”Yhdistä”. Avautuvasta valintalistasta 3) valitaan haluttu aineisto, 4) valitaan haluttu koordinaattijärjestelmä (suositeltava EPSG:3879 (GK25)) ja 5) valitsemalla ”Lisää”. Valintaikkuna suljetaan valitsemalla ”Close”.

QGIS-ohjelma ottaa yhteyden WFS-palvelimeen ja lataa halutun karttatuotteen.

WFS-karttataso on käytettävissä QGIS-ohjelmassa tavallisen karttatason tapaan. Avattu WMS/WFS-yhteys voidaan tallentaa QGIS-työtiedostona, jolloin yhteys voidaan jatkossa solmia eo. työtiedoston avulla.

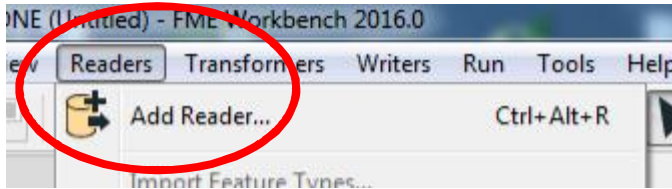
4 FME

Ohjeessa käytetty versiota FME 2016.0.

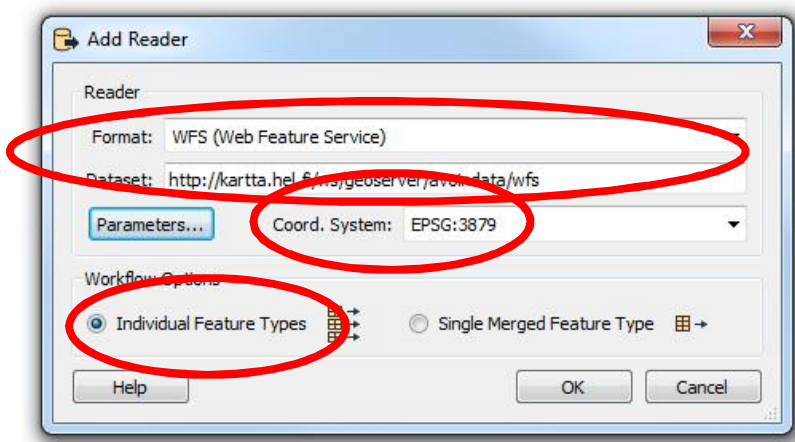

27.8.2018

WFS- rajapintayhteys avataan avaamalla ”Readers” eli ”aineiston sisäänlukija”. Alasvetovalikosta valitaan ”Readers > Add Reader”.

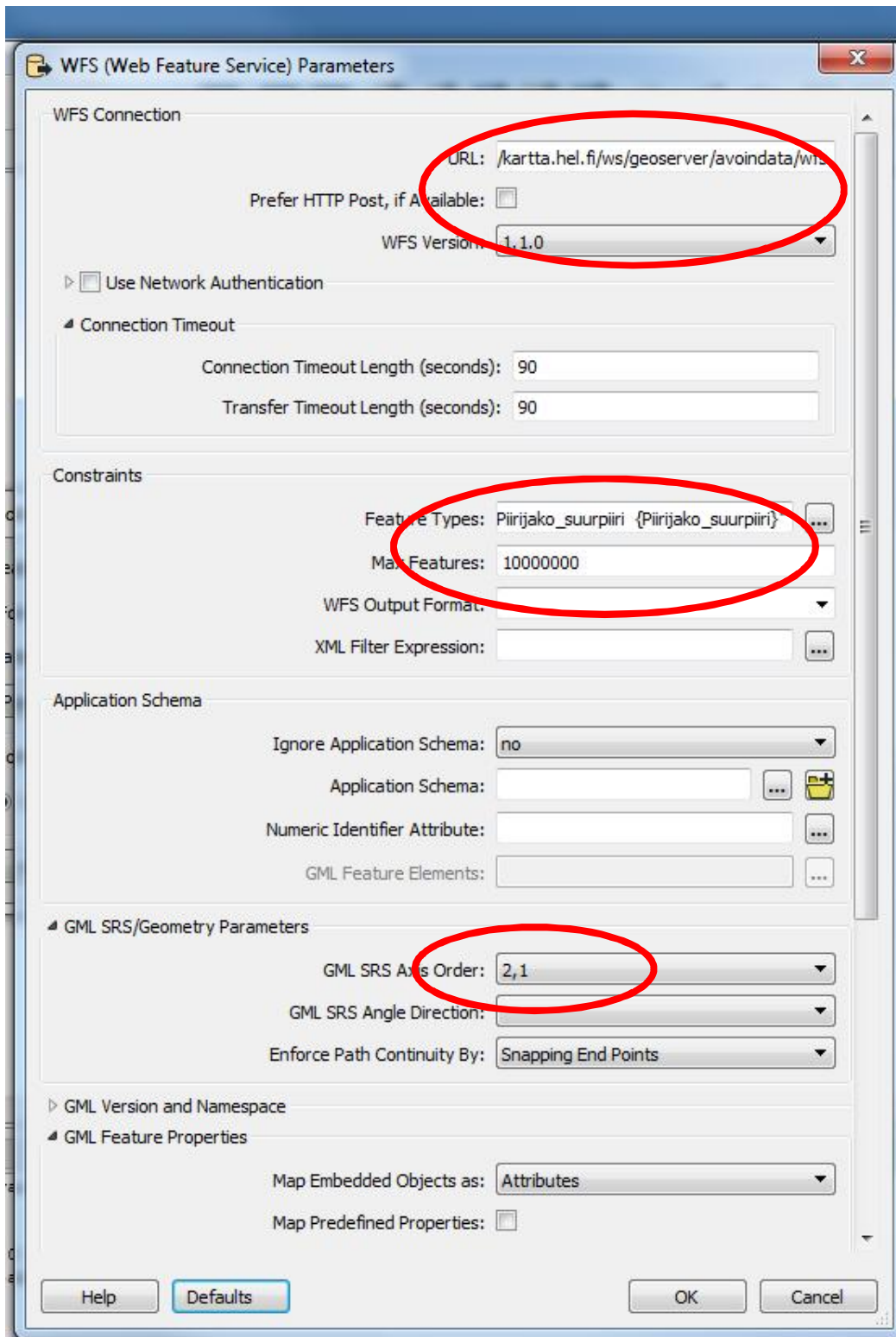

Haetaan WFS-aineistoa esimerkiksi KMO:n avoin data WFS-palvelimelta: ”http://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs”. Asetukset kuvan mukaisesti.

Avataan ”Parameters” ja valitaan haluttu WFS-taso toiminnolla ”Feature Types”. ”Max Features” arvo asetetaan tyhjäksi. ”Ignore Application Schema” arvo asetetaan ”yes”. Muuten asetetaan parametrit kuvan mukaisesti.

27.8.2018

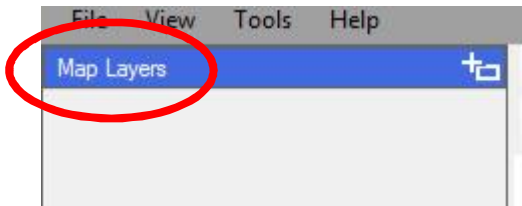
5 Gaia

Ohjeessa käytetty Gaia versio on 3.4.

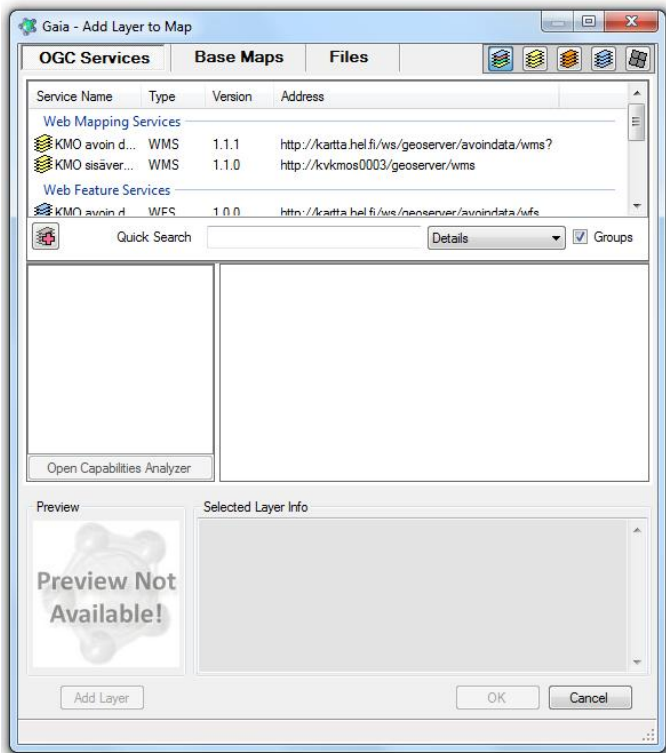

27.8.2018

Rajapintayhteydet avataan toiminnolla **"Map Layers"**

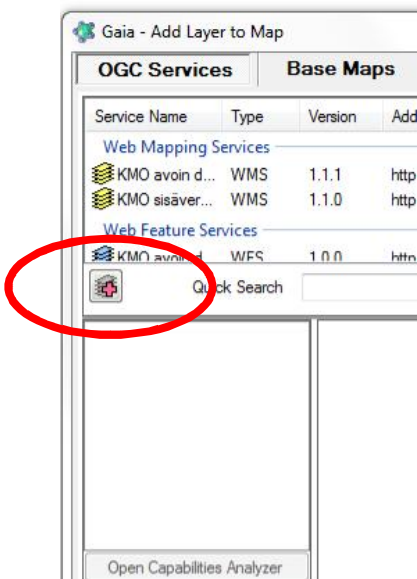
Avautuu uusi valintaikkuna.

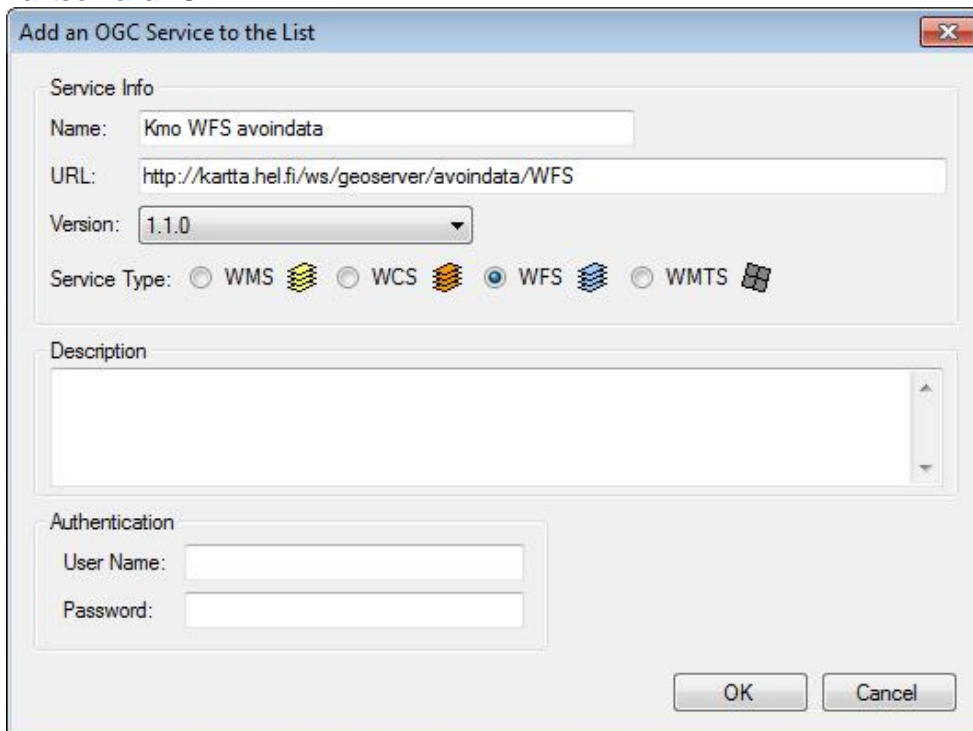
Uuden WFS-osoitteen asentaminen

Uusi WFS-osoite asennetaan toiminnolla **"+"**

27.8.2018

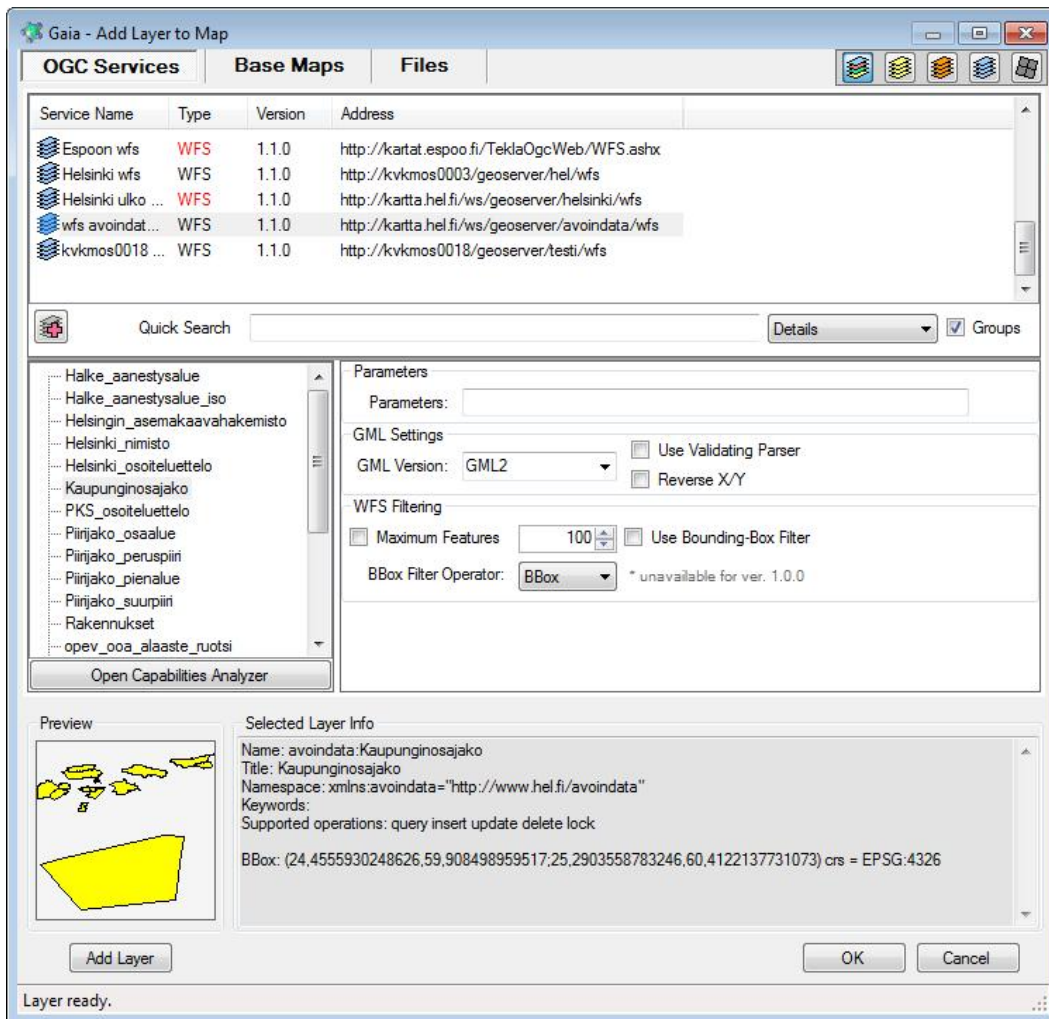

Kirjoitetaan kenttään "URL" esimerkiksi osoite <https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs> ja vastaavasti muut tiedot muihin kenttiin oheisen kuvan mukaisesti. Valinnat hyväksytään valitsemalla "OK".

Nyt ko palvelu näkyy valintalistassa WFS-palvelujen alla. Aineistoja pääsee lataamaan klikkaamalla tason nimeä. Käytetty GML-versio on GML2. Myös yleensä filttäminen kannattaa pitää pois päältä, jos haluaa vapaasti katsella koko aineistoa.

27.8.2018

6 Kyselytyypit ja parametrisointi

6.1 GetCapabilities-kysely

GetCapabilities-kysely kuvaa palvelun ominaisuuksia. Se kertoo mitä aineistoja palvelussa on tarjolla ja mitä muita ominaisuuksia palvelulla on. Esimerkiksi avoimen datan palvelun (versio 1.1.0) kysely on muotoa

<https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs?version=1.1.0&request=GetCapabilities>

Kysely palauttaa xml-muotoisen dokumentin. Paikkatieto-ohjelmat osaavat suoraan tulkita tätä kyselyä, ja muodostavat selkokielisen listauksen saatavista aineistoista paikkatieto-ohjelman lomakkeeseen.

6.2 GetFeature-kysely

GetFeature-kysely hakee itse paikkatietokohteet käyttäjälle. Kun paikkatieto-ohjelma lataa aineistoa, se kyselee rajapintapalvelimelta tällä kyselyllä dataa. Kyselyn syöttäminen Internet-selaimeen palauttaa GML-muotoista dataa. Esimerkissä on haettu Helsingin nimistö-aineistoa avoimen datan palvelusta:

27.8.2018

https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs?version=1.1.0&request=GetFeature&typeName=avoindata:Helsinki_nimisto&outputformat=kml

6.3 Versiointi

WFS-standardia on olemassa käytännössä kahta eri tuettua versiota, 1.0.0 ja 1.1.0. Se on yksi kyselyparametreista (version). Versio 1.0.0 on riisutumpi versio ja se ei tue esimerkiksi kaarellisia kohteita, joita on monissa paikkatietoaineistoissa (esim. kiinteistöt). Suositeltua on siis käyttää 1.1.0-versiota, jos mahdollista. Kullakin versiolla on omat ominaisuutensa, jotka on lueteltu GetCapabilities-dokumentissa.

6.4 Parametrisointi

Jos käytössä on jokin muu kuin paikkatieto-ohjelma WFS-hakuun, voi olla että kyselyä halutaan rajata eli parametrisoida. Rajapinnan käytettävissä olevat parametrit saa selville aina GetCapabilities-kyselyllä. WFS-parametrisoinnista on lisää tietoa [OGC:n sivuilla](#). Tämän dokumentin lopussa on ohjeita eri formaattien hakemiseen parametrisoinnin avulla. Parametreja voi käyttää myös mitä erilaisempiin hakuihin ja kyselyrajauksiin niin perinteisesti vertaamalla kuin spatiaalisiinkin hakuihin. Käytössä olevat parametrit ovat GetCapabilities-dokumentin kohdassa ogc:Filter_Capabilities. Esimerkkejä "geokoodaus" hauista:

[https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs?SERVICE=WFS&VERSION=1.1.0&REQUEST=GetFeature&TYPENAME=avoindata:Helsinki_osoiteluettelo&cql_filter=\(katunimi='Viipurinkatu' AND osoitenumero='2'\)](https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs?SERVICE=WFS&VERSION=1.1.0&REQUEST=GetFeature&TYPENAME=avoindata:Helsinki_osoiteluettelo&cql_filter=(katunimi='Viipurinkatu' AND osoitenumero='2'))

[https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs?SERVICE=WFS&VERSION=1.1.0&REQUEST=GetFeature&TYPENAME=avoindata:Helsinki_osoiteluettelo&cql_filter=\(katunimi%20ilike%20%27Viipurink%25%27\)](https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs?SERVICE=WFS&VERSION=1.1.0&REQUEST=GetFeature&TYPENAME=avoindata:Helsinki_osoiteluettelo&cql_filter=(katunimi%20ilike%20%27Viipurink%25%27))

7 Muiden formaattien haku rajapinnasta

Paikkatieto-ohjelmien kyselemä tieto on GML-muotoista. Myös muita formaatteja on mahdollista ladata rajapinnan kautta. GetCapabilities-kysely palauttaa palvelun tukemat latausmuodot xml-sanomassa kohdassa "outputFormat". Esimerkiksi <https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/> palauttaa seuraavat formaatit

```
= <ows:Parameter name="outputFormat">
<ows:Value>text/xml; subtype=gml/3.1.1 </ows:Value>
<ows:Value>GML2 </ows:Value>
<ows:Value>KML </ows:Value>
<ows:Value>SHAPE-ZIP </ows:Value>
<ows:Value>application/gml+xml; version=3.2 </ows:Value>
<ows:Value>application/json </ows:Value>
<ows:Value>application/vnd.google-earth.kml+xml </ows:Value>
<ows:Value>application/vnd.google-earth.kml+xml </ows:Value>
<ows:Value>csv </ows:Value>
<ows:Value>gml3 </ows:Value>
<ows:Value>gml32 </ows:Value>
<ows:Value>json </ows:Value>
```


27.8.2018

```
<ows:Value>text/xml; subtype=gml/2.1.2</ows:Value>  
<ows:Value>text/xml; subtype=gml/3.2</ows:Value>  
</ows:Parameter>
```

WFS-haussa käytetään parametria OUTPUTFORMAT määrittämään palautettu formaatti. Syntaksia on esitelty tarkemmin esimerkiksi [Geoserverin sivuilla](#). Esimerkkikutsuja:

Nimistön haku csv-formaattiin

https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs?version=1.1.0&request=GetFeature&typeName=avoindata:Helsinki_nimisto&outputformat=csv

Nimistön haku KML-formaattiin:

https://kartta.hel.fi/ws/geoserver/avoindata/wfs?version=1.1.0&request=GetFeature&typeName=avoindata:Helsinki_nimisto&outputformat=kml